

DECRET

Òrgan que el dicta: Alcalde

Identificació de l'expedient

Núm.exp.: 200/2024/eAMB

APROVAR MESURES DE PROTECCIÓ AMBIENTAL DE LES PLATGES DE VILANOVA I LA GELTRÚ EN RELACIÓ A ESPÈCIES PROTEGIDES I, EN ESPECIAL, ENVERS EL CORRIOL CAMANEGRE, PER L'ANY 2024

Relació de fets

I.- L'existència d'espècies protegides per llei i la seva nidificació o/i intents de nidificació en la zona litoral i platges de la ciutat és un fet que s'ha anat repetint en les darreres dècades. A l'espai protegit de Platja Llarga hi ha constància i registres d'existència del Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*), així com altres espècies protegides que han efectuat la seva reproducció o intents de la mateixa, és el cas del corriol petit (*Charadrius dubius*), o de de la tortuga careta (*Caretta caretta*).

En els darrers anys, i des del 2014, es té constància des dels serveis tècnics municipals de medi ambient de l'aparició i nidificació del corriol camanegre prop de l'espai de la desembocadura del torrent de Sant Joan, a la Platja de Ribes Roges.

A partir de l'any 2014, i subsegüents anys fins el 2020, s'han anat realitzant accions de seguiment i protecció de l'espècie, així com una millora paulatina dels espais del torrent de Sant Joan a ribes Roges per tal d'afavorir la seva reproducció i evolució ecològica positiva del Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*). En destaca el tancament permanent prop la desembocadura del Torrent de Sant Joan i posterior projecte de renaturalització, projecte, que entre d'altres objectius de millora de l'espai, també tenia per objectiu, una millora ambiental que afavorís l'avifauna costanera i les espècies de fauna salvatge protegides.

Durant el juny de l'any 2019, es constata la nidificació per part d'aquesta espècie fora del tancat permanent del torrent de Sant Joan, a Ribes Roges, en dos ubicacions en platja oberta. I es van emprendre diferents accions de protecció dels indrets amb tancaments provisionals i altres accions de sensibilització vers la ciutadania. Amb resultats favorables per a la població de èxit reproductiu.

Durant l'any 2020, any que coincideix amb el confinament domiciliari com mesura contra la COVID-19, ha esdevingut un any atípic amb una alta expansió del corriol camanegre, en especial en la platja de Ribes Roges, fet que ha implicat un major nombre d'exemplars i nidificacions fora dels espais delimitats protegits. Els serveis municipals, amb coordinació amb d'altres administracions competents, col·laboradors especialitzats i amb la participació d'un nou

Aquest és un document electrònic emès per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. La seva autenticitat es pot comprovar en la següent adreça d'internet: <https://aoberta.vilanova.cat/validacio>.

grup de ciutadans/es voluntaris van desplegar un seguit d'accions, dispositius i sistemes de dissuasió de pas, per evitar el destorb d'aquesta etapa reproductiva de l'espècie.

Durant l'any 2021, tot i la relaxació de les mesures contra la COVID-19, es segueix constatant l'èxit en la nidificació de corriol camanegre a la platja de Ribes Roges. Es manté la tendència a l'alça tant en el nombre d'exemplars com de postes, el que posa que aquest indret és un espai òptim per al seu desenvolupament. Malgrat això, s'ha de continuar treballant especialment arran de les nidificacions fora del tancat permanent.

Totes les mesures aplicades, han estat satisfactòries i es consideren han contribuït, de forma sinèrgica, a l'èxit reproductor i de conservació de l'espècie. Cal destacar el Decret d'Alcaldia 1150 de data 26 de febrer, mitjançant el qual es determinen, els sistemes de dissuasió, preparatius pre-temporada d'accessos i adequació de platja, mesures informatives, vigilàncies d'empreses contractades, supervisió dels equips d'ornitòlegs coordinació, mesures policials, així com la tasca del voluntariat organitzat, etc.

*"A Vilanova i la Geltrú, l'any 2021, el primer període de postes de corriol camanegre es va iniciar el dia 26/03/2021 (estimat) i va resultar amb 8 postes; totes a la platja de Ribes Roges. El segon període de postes es va iniciar el dia 04/06/2021 i va resultar amb 5 postes, també totes a la platja de Ribes Roges. Per tant, hi ha hagut **un total de 13 nius i 8 parelles de corriol camanegre a les platges de Vilanova i la Geltrú. No s'havia constatat un nombre tant elevat de nius al municipi des de que es disposa de registres (any 2007). Hi ha un augment de la població en el municipi en quan a activitat reproductora.***

Per la temporada 2022 es va aprovar Decret d'alcaldia núm. 1241 de mesures de protecció ambiental de les platges de vilanova i la Geltrú en relació a espècies protegides i, en especial, envers el corriol camanegre, en data 23 de febrer de 2022.

En data 17 de febrer de 2023 s'aprova Decret d'Alcaldia núm. 1328 establint mesures de protecció ambiental de les platges de Vilanova i la Geltrú en relació a espècies protegides i, en especial, envers el corriol camanegre, de la mateixa manera que en les temporades anteriors. El decret prohibeix, entre d'altres, l'entrada de gossos, tant lligats com deslligats, des de l'1 de març al 15 de setembre a la platja de Ribes Roges (entre passera de la Pasifae i dic de Ponent).

II.- L'èxit de nidificació i d'eclosió de l'espècie Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*), registrat a Vilanova l'any 2020 en les 11 postes (estimant les 3 que es van produir durant el confinament) és d'entre el 76-83%. L'èxit d'eclosió registrat a Vilanova l'any 2021 en les 13 postes controlades és del 83%, el que es pot considerar un valor molt elevat, més gran fins i tot que l'any 2020. Aquests fets confirmen que el tancament i protecció de les zones de nius i la vigilància activa són fins i tot més efectius que el confinament.

En comparació amb registres d'altres localitats i històrics, es pot considerar objectivament que a Vilanova i la Geltrú l'eclosió dels ous l'any 2020 i 2021 ha estat un èxit. Es constata l'èxit en la nidificació tant a l'espai tancat del torrent de Ribes Roges, com als tres espais amb mesures de protecció fora del tancat permanent, és a dir en àrees de platja lliure.

Aquest és un document electrònic emès per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. La seva autenticitat es pot comprovar en la següent adreça d'internet: <https://aoberta.vilanova.cat/validacio>.

Per al 2022 es van registrar 9 parelles i 16 nius, amb una mitjana de 3,1 ous per niu. L'èxit d'eclosió ha arribat al 53% amb un índex de supervivència del 38%. Tot i que les dades indiquen una disminució en relació als anys anteriors, es poden considerar encara exitoses i, de la mateixa manera, indicatives de la conveniència de mantenir les mesures emprades per la preservació d'aquests espais de nidificació.

L'any 2023 ha estat un bon any pel que fa a juvenils envoltats per niu. Pel que fa al paràmetre "èxit reproductor": dels 1,62 juvenils per niu a l'any 2021 i els 1,64 a l'any 2020, el 2022 va descendir a 1,11 juvenils per niu (pels nius on han nascut pollets), però enguany s'ha recuperat el valor fins el 1,70.

La reproducció del corriol camanegre per a l'any 2020 a Vilanova i la Geltrú va ser exitosa segons dades objectives. En les primeres postes hi va haver un efecte positiu del confinament, mentre que en les segones postes de l'espècie del corriol camanegre, un factor determinant apunta que fou el control dels gossos, ja que en altres municipis que van adoptar mesures similars, l'entrada de gossos no es va poder controlar de manera tant efectiva com va succeir a Vilanova i no van obtenir els mateixos resultats. Aquesta constatació es reafirma amb els resultats de la campanya 2021 i 2022.

Per l'any 2023, en resum de tot el període reproductor, va haver 7 primeres postes, totes a la platja de Ribes-Roges, i després va haver 6 segones postes, també a la platja de Ribes-Roges. En total es van controlar 13 nius

III.- Segons diversos estudis, l'espècie del corriol camanegre, ha **vist disminuït el seu hàbitat natural** per múltiples factors, entre ells la utilització del seu hàbitat per altres usos humans, i en especial l'alteració dels espais de tranquil·litat que fan possible la seva evolució favorable i reproductiva com espècie.

Diferents accions de gestió per compatibilitzar certs usos i activitats humanes amb les dinàmiques naturals i de la fauna salvatge, poden permetre millorar les poblacions d'espècies protegides com són el corriol camanegre.

La presència de gossos tant lligats com deslligats són un factor a important d'impacte ambiental negatiu vers l'espècie, els gossos actuen com a potencials depredadors, i el seu comportament animal actua afegint un estrès sobrevingut al natural que té l'au protegida en aquest període sensible reproductiu.

IV.- L'ordenança de platges està en procés de revisió i es preveu que el contingut d'aquest decret s'acabi incorporant. La vigent permet l'accés de gossos a les platges de Vilanova de l'1 d'octubre al 30 d'abril, exceptuant Platja llarga, on no és permès la presència de gossos durant tot l'any. El procediment no permetrà que dita ordenança estigui preparada per entrar en vigor a la primavera de l'any 2024, fet que fa necessari disposar d'un marc normatiu que garanteixi la protecció del corriol els mesos de març i abril de 2024.

El Llibre Vermell dels Ocells d'Espanya permet comptar amb els criteris científics necessaris per a incloure a les espècies d'ocells espanyols en les seves corresponents categories d'amenaça a escala estatal i en molts casos autonòmica. Així, podrà determinar-se quins tàxons són els que presenten un estat de conservació més preocupant, de manera que les diferents Administracions puguin establir prioritats d'actuació que garanteixin la conservació d'aquestes espècies.

L'espècie Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) figurava com a espècie "vulnerable" en la darrera edició 2004 del Llibre vermell de les aus d'Espanya. Aquest document s'ha revisat durant l'any 2021 i el Corriol ha passat de "vulnerable" a "en perill d'extinció".

En conseqüència, i atesa l'amplia protecció ambiental del Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*), així com d'altres espècies similars protegides costaneres protegides per llei, durant aquest període transitori i mentre no es contemplen expressament en l'ordenança de platges les previsions corresponents, per tal de garantir unes mesures addicionals de protecció municipal es proposa l'adopció per part de l'òrgan municipal competent d'aquelles mesures adreçades a la ciutadania, extraordinàries i necessàries per donar adequat compliment a la protecció ambiental de les platges del municipi en relació a espècies protegides, i en especial envers el corriol camanegre, d'acord amb l'informe mediambiental emès per la tècnica i la Cap del Servei de Medi Ambient, incorporat a l'expedient.

Fonaments de dret

1. Ordenança de l'ús de les platges de Vilanova i la Geltrú.
2. Text refós ordenança municipal tinença d'animals.
3. Llei 42/2007, de 13 de desembre, llei del "Patrimonio Natural y de la Biodiversidad", Annex IV.
4. Reial Decret 439/1990, de 30 de març, pel qual es regula el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades (Annex II - Espècie d'Interès Especial).
5. Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals (art. 30 i 33 i annex I). Annex B. Espècie protegida (categoria C).
6. Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge (Annex I – Espècie Sensible).
7. Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg espanyol d'Espècies Amenaçades.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú
Medi ambient

8. Decret 259/2004, de 13 d'abril, pel qual es declara espècie en perill d'extinció la gavina d'Audouin i s'aproven els plans de recuperació de diferents espècies: Annex 2. Pla de recuperació de la gavina corsa.
9. Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres: Annex I (Espècie d'interès comunitari objecte de mesures especials quant a la conservació dels seus hàbitats).
10. Article 25.2 b), 26.1 d), 27.3 b) i 21.1 s) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL).

Per tot això, **RESOLC:**

PRIMER.- Disposar les següents mesures de protecció ambiental de les platges de Vilanova i la Geltrú en relació a espècies protegides i, en especial, envers el corriol camanegre, d'acord amb l'informe mediambiental emès per la Cap del Servei de Medi Ambient, incorporat a l'expedient:

MESURES DE PROTECCIÓ AMBIENTAL ADDICIONALS DE LES PLATGES DEL MUNICIPI DE VILANOVA I LA GELTRÚ EN RELACIÓ A ESPÈCIES PROTEGIDES, I EN ESPECIAL, ENVERS AL CORRIOL CAMANEGRE

1.- Prohibir l'entrada de gossos, tant lligats com deslligats, des de l'1 de març i fins el 15 de setembre d'aquest any, a la zona de la platja de Ribes Roges, és a dir, a l'espai de sorra comprès des del dic de ponent (exceptuant el passeig del dic) i fins l'accés de passarel·la que porta al monument de la Pasifae (la denominada Platja de Ribes Roges). Seguir amb la prohibició total d'entrada de gossos, tant lligats com deslligats, en tot l'espai de platja de sorra, dunar i interior de l'espai protegit de Platja Llarga.

En cas de detectar-se noves nidificacions en nous sectors de platja no previstos, caldrà també estendre aquesta prohibició d'entrada de gossos i realitzar noves accions municipals i comunicatives per evitar l'aproximació de gossos en les immediacions del sector determinat sensible, de la forma tècnica que es determini.

2.- Respectar i no accedir a cap zona que estigui delimitada i/o senyalitzada al pas de persones i/o animals de les àrees de platges de la ciutat, per tal d'evitar el destorb a les espècies protegides existents (a excepció de si es té un permís municipal, és personal autoritzat, i/o es té una autorització degudament acreditada per l'estudi científic).

3.- No romandre de forma intencionada i propera a cap punt sensible de fauna protegida, com poden ser nius, zones de pollets, etc. Es recomana que en cas d'observació ornitològica hi hagi més de 30 metres respecte els exemplars observats, i

Aquest és un document electrònic emès per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. La seva autenticitat es pot comprovar en la següent adreça d'internet: <https://aoberta.vilanova.cat/validacio>.

que no es romangui de forma continuada a cap punt sensible proper de fauna protegida (nius, pollets, etc.).

4.- Evitar realitzar sorolls d'intensitat alta i molestos per la fauna i moviments o accions que puguin interferir negativament en les espècies nidificants; com pas de vehicles, i vol d'elements rellevants o vol en parapents a motor en els sectors de platja on hi ha les delimitacions de protecció per a la nidificació, tant a Ribes Roges, com a Platja Llarga.

5.- Prohibir la pirotècnica en el sector de la platja de Ribes Roges fins al 30 de juliol d'aquest any. En cas de detectar-se noves nidificacions en nous sectors de platja no previstos s'estendrà aquesta prohibició.

Prohibició tot l'any de pirotècnica a la Platja Llarga atesa la seva especial protecció. En la resta de platges, caldrà extremar les precaucions en cas puntual de pirotècnica i allunyar-se almenys 25 metres de punts de vegetació dunar o/i arbrat.

6.- Seguir les indicacions del personal autoritzat, cossos de seguretat i/o informadors/es acreditats o/i altres persones acreditades per l'Ajuntament, sobre les pautes de comportament, accessos a platja que cal complir per tal de no destorbar i impactar negativament amb la fauna protegida.

7.- Avisar a la Policia Local, altres cossos de seguretat competents, o al 112, en cas d'incompliment d'aquestes mesures i/o altres accions que puguin incórrer en delictes ambientals.

8.- Informar als concessionaris i als serveis de platges vinculats d'aquestes mesures, demanant la seva col·laboració en la conservació de les espècies i a seguir totes les instruccions que se'ls indiquin per les autoritats municipals i/o autoritats competents.

9.- Demanar a la ciutadania, que en cas de detecció de rastres de tortugues o indicis, i/o altres aspectes ambientals sensibles vers la fauna protegida, actuïn amb total prudència i ho comuniquin el més ràpid possible als serveis municipals, la Policia Local o al 112, per a què es prenguin les mesures adients per a la conservació de les espècies sensibles i protegides.

10.- Promoure la tinença responsable dels animals de companyia, i el bon ús dels espais públics per tal que siguin compatibles les actuacions de preservació ambiental i de benestar dels animals de companyia.

11.- Destinar uns espais de platja, fora de temporada de bany, preferents per al passeig de gossos, que no alterin i modifiquin la fauna protegida. S'estableix com espais permesos la platja de Sant Gervasi, Adarró, Platja de la República, Platja de l'Ibersol, i Platja del Far, per al passeig responsable amb els animals de companyia. Tot això sens perjudici que aquests espais puguin també tancar-se en cas de nous indicis reproductius.

12.- Afavorir i recolzar campanyes d'informació i sensibilització cap a la ciutadania per tal d'adoptar comportaments adients i sostenibles per no interferir negativament amb la fauna protegida de les costes vilanovines.

SEGON.- S'adverteix expressament que l'incompliment d'alguna o algunes d'aquestes mesures extraordinàries de protecció ambiental podrien donar lloc, si s'escau, a la comissió d'infraaccions administratives o inclús de tipus penal, segons sigui el tipus de falta comesa, i en conseqüència a la tramitació dels procediments corresponents, d'acord amb l'establert a la legislació ambiental sectorial així com a les ordenances municipals aplicables, en especial l'ordenança de platges i l'ordenança sobre la tinença d'animals.

TERCER.- Instar a què es realitzi la difusió d'aquestes mesures de protecció ambiental cap a la ciutadania, pels canals que es considerin més oportuns.

QUART.- Peu de recursos.

Contra aquest acte, que exhaureix la via administrativa i és immediatament executiu, podeu interposar els següents recursos:

Amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant el mateix òrgan que ha dictat l'acte, dins el termini d'un mes, a comptar des del dia següent al de la seva notificació, o en el seu defecte, des de la seva data de publicació.

Alternativament, recurs contenciós administratiu davant els jutjats del Contenciós Administratiu de Barcelona, dins el termini de dos mesos, a comptar des del dia següent al de la notificació, o en el seu defecte, des de la seva data de publicació.

Contra la resolució del recurs de reposició, podeu interposar recurs contenciós administratiu, davant els jutjats del Contenciós Administratiu de Barcelona, dins el termini de dos mesos, a comptar des del dia següent al de recepció de la notificació de la seva resolució, si aquesta fos expressa; si no ho fos, el termini serà de sis mesos, comptats a partir del dia següent al què es produís la desestimació presumpta del recurs.

També podeu interposar qualsevol altre recurs que considereu procedent.

Alcalde

Juan Luis Ruiz López

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú
Medi ambient

